
OPSCRIFT

Vergadering van 20 september 2016

Nummer: 2016_MV_00366

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Guy Reynebeau: Detecteren van sociaal isolement en zorgbehoefte bij Gentse senioren.

Raadslid(-leden):

Guy Reynebeau - sp.a

Bevoegd:

Rudy Coddens

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

De grootste wens van ouderen is vaak om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

Als overheid wordt dit ook gestimuleerd. Maar samen met de leeftijd nemen ook de behoeftes aan comfort en veiligheid toe.

Met andere woorden: de keuze om thuis te blijven wonen moet goed omkaderd worden. Er is immers het risico van sociaal isolement en zorgbehoefte.

Sommige OCMW's doen beroep op partners (BPost, mutualiteiten, nutsbedrijven,...) om indicaties van sociaal isolement en/of verwaarlozing/gezondheidsproblemen/financiële problemen te melden en in kaart te brengen.

De maatschappelijk werkers kunnen dan gericht op huisbezoek bij die personen waarvan er aanwijzingen zijn van isolatie en/of verwaarlozing.

Vraag:

- Op welke wijze pakt het Gentse OCMW de problematiek van risico op sociaal isolement en zorgbehoefte bij (hoog)bejaarden aan?
- Heeft het Gentse OCMW een zicht op bv. het aantal tachtigplussers die alleen wonen?
- Is er een oproep aan diensten zoals Bpost, nutsbedrijven ,thuisverplegingsdiensten, enz., om risicosituaties aan het OCMW te melden?
- Is er een actieplan om het zo lang mogelijk kwaliteitsvol in eigen huis blijven wonen voor senioren in het algemeen ook veilig te omkaderen?

ANTWOORD

20 september 2016

In de vorige legislatuur werd het project “detectie van eenzaamheid” door het departement Ouderenzorg van OCMW Gent opgestart.

De doelstelling was om tegen het einde van de legislatuur 5.000 succesvolle huisbezoeken gedaan te hebben bij 80-plussers in Gent. Deze doelstelling of tenminste het vooropgestelde cijfer, werd gehaald (5169 geslaagde huisbezoeken).

Na een grondige evaluatie heeft men echter vastgesteld dat:

- Het departement OZ na detectie weinig tools in handen had om deze sociaal-geïsoleerde personen te helpen.

Reden: sommige mensen zijn zodanig emotioneel geïsoleerd dat ze moeilijk geholpen kunnen worden, 80-plussers uit hun eenzaamheid halen is in het algemeen een veel complexer gegeven dan in eerste instantie gedacht).

- Het systematisch bezoeken van deze leeftijdscategorie, in functie van eenzaamheid althans, bleek niet de juiste keuze.

Reden: deze groep is moeilijk te activeren, het is beter om op ‘jongere’ senioren te bezoeken in het kader van preventie, beter focus leggen op senioren die te maken hebben gehad met bepaalde life-events zoals alleen komen te staan, verhuizen...

Op basis van deze analyse en de hele ontwikkeling rond buurtnetwerken heeft het departement Ouderenzorg het ‘buren voor buren’- project ontwikkeld.

Concreet bakent men een samenhangende buurt/wijk/deelwijk af en gaat men op zoek naar de relevante buurtactoren:

- Geïnteresseerde burgers
- Organisaties: samenlevingsopbouw, Ontmoeten & Verbinden, ziekenzorg ....
- Verenigingen...
- Handelaars, politie, ...

Samen met deze actoren wordt een netwerk gevormd en een plan gemaakt waarbij we de geselecteerde buurt gaan “aanpakken” en sensibiliseren op vlak van “buren voor buren”(= buren helpen buren).

Men doet dit door o.a.:

- Systematische huisbezoeken in de geselecteerde wijk te organiseren bij zo veel mogelijk buurtbewoners (jong en oud): iedereen kan iets doen of iets nodig hebben
- Matchen van vraag en aanbod
- Organiseren van laagdrempelige activiteiten waar buurtbewoners elkaar kunnen leren kennen: Bijvoorbeeld een buurtmaaltijd voor 75-plussers op het Westveld

Enkele voordelen =

- mensen én organisaties leren elkaar kennen en zullen makkelijker naar een betrokken dienst doorverwijzen bij een vermoeden van een probleem.
- We kunnen voor onze huidige vereenzaamde en minder mobiele senioren meer op lokaal niveau surplus activiteiten organiseren
- Toeleden van mensen naar onze reguliere activiteiten, naar onze dienstverlening, naar vrijwilligerswerk

Wat het cijfermateriaal betreft kan ik u meegeven dat OCMW Gent over volgende cijfers beschikt wat het aantal tachtigplussers betreft die alleen wonen:

In 2010: 5753

In 2015: 6059

De cijfers werden ons door de stad aangeleverd, met name door dienst GIS-en data-analyse. Op 5 jaar tijd stellen we een toename vast van het aantal alleenstaande 80-plussers met 5,3%.

Volgens de bevolkingsprognoses van de studiedienst van de Vlaamse Regering, daterend van 2011, zou het aantal alleenstaande 80-plussers constant blijven tot 2025 om dan sterker te stijgen.

Toekomstplannen:

Vandaag is er een samenwerking met de lokale partners. Het is de bedoeling om in het najaar 2016-voorjaar 2017 deze aanpak verder bekend te maken bij de eerstelijnsdiensten (thuiszorg, thuisverpleging, apothekers,...) om ook met hen tot concrete afspraken te komen.

B-Post en de nutsbedrijven, zoals u voorstelde in uw vraag, kunnen daarin zeker mee opgenomen worden.

Ook de uitbreiding van de antennewerking in de randgemeenten zal bijdragen tot het bereiken van meer senioren.

Verder wil ik verwijzen naar de Beleidsnota "Gent, op weg naar een leeftijdsvriendelijke stad". Dit document bevat tal van acties, gelinkt aan de 8 thema's van de "leeftijdsvriendelijke stad". Thema's waarop steden en gemeenten moeten inzetten om ouderen te faciliteren om zolang mogelijk, en kwaliteitsvol, in eigen woning (of omgeving) te blijven wonen.

Dit alles uiteraard naast de reguliere werking van het departement Ouderenzorg (de lokale dienstencentra en de dienst projectwerking en wonen)
